

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av 11 § lagen om bekämpning av flyghavre**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås att lagen om bekämpning av flyghavre ändras så att stadgandet om statlig ersättning för kostnaderna för bekämpningsmedel mot flyghavre utgår ur lagen.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1994. Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1994 och avsikten är att den skall behandlas i samband med den.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning

År 1976 stiftades en lag om bekämpning av flyghavre (178/76) för att hindra spridningen av flyghavre och för att utrota flyghavren. Enligt 7 § skall den som vet eller misstänker att flyghavre förekommer på ett område som han på grundval av äganderätt eller annan rätt innehar, ofördröjligen anmäla detta till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Om det vid den syn som förrättas konstateras att det förekommer flyghavre på området, är områdets innehavare enligt 9 § skyldig att i mån av möjlighet hålla sitt område fritt från axade plantor av flyghavre.

Om förekomsten av flyghavre är så utbredd och riklig att området inte på det sätt som avses i 9 § fås fritt från axade plantor av flyghavre, kan för området på förslag av kommunens landsbygdsnäringsmyndighet och på åtgärd av landsbygdsnäringsdistriktet uppgöras en bekämpningsplan för utrotande av flyghavre. Kontrollcentralen för växtproduktion fastställer planen. Områdets innehavare skall vidta de åtgärder som krävs enligt planen.

Enligt 11 § 1 mom. skall en genom lag fastställd andel av kostnaderna för det be-

kämpningsmedel som behövs för fullgörande av skyldigheten att utrota flyghavre enligt 9 § ersättas av statens medel.

Anses kostnaderna för utrotningen av flyghavre i betydande grad försämra den ekonomiska ställningen för områdets innehavare, kan kostnaderna enligt 11 § 2 mom. på ansökan helt eller till ett större belopp än det som nämns i 1 mom. ersättas av statens medel.

För att hindra spridningen av flyghavre finns i lagen dessutom stadganden bl.a. om begränsningar i fråga om transport och överlåtelse av produkter som vuxit på områden vilka är förorenade av flyghavre.

När lagstiftningen som gäller flyghavre bereddes 1976, föreslog regeringen att kostnaderna för bekämpningen av flyghavre skulle ersättas enligt prövning. Riksdagen fogade emellertid till lagen ett stadgande, dvs. 11 § 1 mom., enligt vilket 50 % av kostnaderna för bekämpningsmedel ersätts. Regeringen föreslog 1991 att lagrummet skulle ändras på grund av behovet att skära ned statens utgifter, så att den ersättningsgilla andelen skulle vara 30 %. Avvikande från regeringens proposition ändrade dock riksdagen lagen endast temporärt så att den andel som skall ersättas 1992 och 1993 är 40 %.

1.2. Förekomst och bekämpning av flyghavre

Enligt uppgifter som insamlats av kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter förekom flyghavre på en areal av sammanlagt ca 156 700 hektar under 1992. Växten påträffas i hela landet, särskilt i Egentliga Finland, Nyland och i södra Österbotten.

Den åkerareal som behandlats med bekämpningsmedel har varit ca 20 % av hela det drabbade området. Arealen har under de senaste åren minskat något. Bekämpningsmedelskostnaderna har i medeltal varit 500 mk per hektar. Då 40 % har ersatts av statens medel 1992 och 1993 har kostnaderna för odlaren i medeltal uppgått till 300 mk per hektar. För jämförelsens skull kan konstateras att bekämpningsmedelskostnaderna vid växtodling under de senaste åren har varit i medeltal 6 000 mk per lägenhet, dvs. 185 mk per hektar.

Vid bekämpningen av flyghavre är det nödvändigt att använda bekämpningsmedel när flyghavren förekommer i rikliga mängder. Flyghavren går emellertid inte att utrota helt endast med hjälp av bekämpningsmedel, utan i det sista skedet måste flyghavren plockas för hand, vilket i allmänhet är arbetsdrygt.

Ersättandet av bekämpningsmedelskostnaderna förutsätter att kommunens landsbygdsnäringsmyndighet årligen bedömer nödvändigheten av att använda bekämpningsmedel. I praktiken har det inte alltid varit möjligt att göra en dylik bedömning.

I enlighet med 11 § 1 mom. betalades 1991 sammanlagt 8,6 milj. mk i ersättningar som grundade sig på kostnader för bekämpningsmedel.

Med stöd av 11 § 2 mom. betalade landsbygdsnäringsdistriktet samma år enligt prövning knappt 0,5 milj. mk i ersättningar för kostnader för utrotning av flyghavre. Också denna summa bestod till största delen av ersättningar för bekämpningsmedel. För åren 1992 och 1993 har i statsbudgeten under moment 30.34.42 reserverats sammanlagt 7 000 000 mk för ersättningar för bekämpningen av flyghavre. År 1992 betalades ca 6,4 milj. mk i ersättningar av statens medel.

2. De föreslagna ändringarna

På grund av statens dåliga ekonomi och i enlighet med behovet att minska och skära ner utgifterna har regeringen i samband med beredningen av budgeten för 1994 beslutat föreslå att lagen ändras, så att kostnaderna för bekämpningsmedel som använts för bekämpning av flyghavre inte skall ersättas av statens medel.

Enligt förslaget skall 11 § ändras så att kostnaderna för bekämpningen av flyghavre ersätts av statens medel, om fullgörandet av skyldigheten att bekämpa flyghavre betydligt försämrar den ekonomiska ställningen för områdets innehavare. Ersättningsförfarandet skall regleras genom förordning.

3. Propositionens verkningar

Om lagen inte ändras i enlighet med förslaget skall 50 % av kostnaderna för bekämpningen av flyghavre ersättas av statens medel 1994, till ett belopp av uppskattningsvis 8 eller 9 milj. mk. Det föreslås att 200 000 mk upptas i budgeten för 1994. Denna summa skall även kunna användas för ersättningar som gäller kostnader som uppstått före 1994.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet.

5. Ikraftträdande

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1994 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1994.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

L a g

om ändring av 11 § lagen om bekämpning av flyghavre

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 februari 1976 om bekämpning av flyghavre (178/76) 11 § som följer:

11 §

Anses kostnaderna för utrotningen av flyghavre enligt denna lag i betydande grad försämra den ekonomiska ställningen för områdets innehavare, kan kostnaderna på ansökan helt eller delvis ersättas av statens medel.

Om ersättningsförfarandet stadgas närmare genom förordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.

Helsingfors den 24 september 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Jord- och skogsbruksminister *Martti Pura*

Lag

om ändring av 11 § lagen om bekämpning av flyghavre

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 februari 1976 om bekämpning av flyghavre (178/76) 11 § som följer:

Gällande lydelse

11 §

Av statens medel ersättes hälften av kostnaderna för sådana bekämpningsmedel, vilka behöves för fullgörandet av den i 9 § avsedda skyldigheten att utrota flyghavre.

Anses de kostnader, vilka föranledes av utrotningen av flyghavre, i betydande grad försämra den ekonomiska ställningen för områdets innehavare, kan de på ansökan helt eller till ett större belopp än det som nämns i 1 mom. ersättas av statens medel.

Angående det ovan i denna paragraf avsedda ersättningsförfarandet stadgas närmare genom förordning.

Föreslagen lydelse

11 §

Anses kostnaderna för utrotningen av flyghavre enligt denna lag i betydande grad försämra den ekonomiska ställningen för områdets innehavare, kan kostnaderna på ansökan helt eller delvis ersättas av statens medel. Om ersättningsförfarandet stadgas närmare genom förordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994.
